

**SZENTENDRE VÁROS HORVÁT NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZAT ELNÖKE**

Az előterjesztés előkészítésében közreműködött:

Önkormányzati és Ügyfélszolgálati Iroda

A határozati javaslat elfogadásához

minősített többség szükséges!

ELŐTERJESZTÉS

Szent Jeromos 2024. évi szentendrei ünnepéről

(A szentendrei horvát nemzetiség történelmi múltjával kapcsolatos kulturális örökség

és a horvát anyanyelv ápolása érdekében)

(Készült: a Képviselő-testület 2024. szeptember 16.-i ülésére)

Vezetői összefoglaló:

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 2024. szeptember 24-én szombaton tartja Szent Jeromos 2024. évi szentendrei ünnepét.

Költségvetési hatás: A rendezvény megvalósításának költsége 100.000,-Ft összegbe kerül, melynek fedezetét a nemzetiségi önkormányzat 2024. évi költségvetése biztosítja.

Részletes kifejtés:

A füge a legrégebben termesztett gyümölcs, amelyet emberi kéz ültetett. Több mint 11 ezer éve annak, hogy elődeink termesztik. Bibliai gyümölcsnek nevezik, mert gyakran említik a Bibliában. Vannak, akik a fügefát tartják a tudás fájának, ahonnan Ádám és Éva leszedte a tiltott gyümölcsöt, hogy aztán a leveleit használják első ruhaként is. Bár nem olyan hosszú élettartamú, mint az olajfa, de egy-egy fügefafa akár kétszáz éves is lehet.

Buda 1541-es elfoglalásától több mint másfél évszázadig a Magyar királyság több mint fele török hódoltsági terület volt. A Budai szandzsák adatai szerint a fügét a törökök hozták magukkal és először a Gellért-hegy déli lejtőjén telepítették a kivágott szőlők helyére. Mivel a középkori Szentendre a budai vilajet része volt és a 14. századtól ismert és jó szőlőtermő területként tartották nyilván a Kőhegy podkameni részét mediterrán mikroklímája miatt, nem túlzó vélelmezés az, hogy itt is alakíthattak ki a törökök füge ültetvényt. De arról már konkrét adatok állnak a rendelkezésre, hogy a Seoba után balkáni betelepülést követően dalmát ősök, de a pravoszláv görögök, és a bolgárok is hoztak magukkal smokvát (fügét). Amely a számárhegyi és a ciprovaci (Péter Pál templom könyéki bolgár mechala) avlija típusú udvaroknak is kötelező növénye volt, a lugas, gránátalma, leander, levendula, stb. mellett, amelyet a suhozid (száraz kőfal kerítés) északi falához ültettek.

Felmérésünk szerint a mai szentendrei óvárosban és a Számárhegyen még ma is 11 udvarban van fügebokor, amelyek közül néhány, mint a Tarnóczy (Margaritovits) udvaré közismerten régi és bő termésű is. A szentendrei fügek többsége, közönséges vagy adriai füge, amelyek gyümölcssei megtermékenyítés nélkül (partenokarpia) érnek be. Termése aszalásra kevésbé alkalmas, de friss fogyasztásra kiváló. Nyersen gyümölcsként, édes ételekhez vagy prosciuttohoz, sonkához, szalámihoz és sajt mellé ették, de salátákhoz is jó. Dzsemet, lekvárt, bort, pálinkát is készítenek belőle. Leveléből készült teát és szirupot gyógyszerként is használták a dalmát házaknál, pl. magas vérnyomás ellen.

Ünnepe a dalmátok fő szentjeihez Kozma és Damjan orvos szentekhez és Szent Jeromoshoz a dalmátok identitás szentjéhez kötődik. Szentendrén Jeromos ünnepe az, amelyhez kapcsolódott a füge ünneplése is. 2022 év óta a számárhegyi közösség szeptember utolsó vasárnapján, a Kmetty téren Jeromos napi (füge) ünnepet tart. Idén az esemény az időjárástól függően szeptember 24-én vagy 31-én lesz megtartva.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a határozati javaslatot fogadja el!

Határozati javaslat:

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a szentendrei Jeromos napot a Stéger év eseményként, a szentendrei Kmetty téren rendezi meg a Szamárhegyi szomszédok közösségével együtt az időjárástól függően 2024. szeptember 24-én vagy 31-én az alábbiak szerint:

15 órától a Dézsma házban a Stéger kutatás nyolcadik állomásaként konferenciát tart, amely a Stéger család szentendrei életéről és a Schartner családdal való kapcsolatáról számol be.

18 órától Jeromos napi festa lesz a Kmetty téren.

2. a rendezvény finanszírozására 100 000,- forint összeget különít el a nemzetiségi önkormányzat 2024. évi költségvetésében, a költséget a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által megítélt Stéger pályázat terhére számolja el.

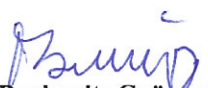
Felelős: Elnök

Határidő:

1.: 2024. szeptember 31.

2. pont: 2024. december 31.

Szentendre, 2024. szeptember 7.

Benkovits György
nemzetiségi önkormányzat elnök

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.
Szentendre, 2024. szeptember 7.

dr. Schramm Gábor
jegyző

A rendezvény megvalósításához szükséges pénzügyi fedezet
a 2024. évi költségvetésben rendelkezésre áll.
Szentendre, 2024. szeptember 7.

Novák Andrea
pénzügy irodavezető

Előkészítette:
Havasi Hajnalka
nemzetiségi ügyintéző

Ellenőrizte:

dr. Remele Antonia
irodavezető